

mgr Ewa Trojanowska

Streszczenie rozprawy doktorskiej

Skuteczność rozwijania gotowości do zadośćuczynienia u osób odbywających karę pozbawienia wolności

W rozprawie doktorskiej poruszono tematykę skuteczności rozwijania zadośćuczynienia u osób odbywających karę pozbawienia wolności. W ramach badań własnych opracowano oraz zrealizowany program resocjalizacyjny, który bazuje na idei sprawiedliwości naprawczej. Celem tego programu było rozwijanie gotowości do zadośćuczynienia osób odbywających karę pozbawienia wolności, które popełniły przestępstwo z użyciem przemocy. Badania zostały przeprowadzone w modelu quasi-eksperymentalnym zgodnie z planem Solomona. Celem podjętych badań własnych było określenie skuteczności warsztatów w rozwijaniu zadośćuczynienia u osób odbywających karę pozbawienia wolności.

Praca składa się z czterech rozdziałów. W rozdziale pierwszym poruszona została tematyka resocjalizacji instytucjonalnej sprawców przestępstw z użyciem przemocy. W pierwszej kolejności wyjaśniono terminy „resocjalizacja” i „resocjalizacja penitencjarna” oraz istotę kary pozbawienia wolności. Następnie omówiono efektywność prowadzonych oddziaływań resocjalizacyjnych w warunkach izolacyjnych, dokonano charakterystyki przestępstw z użyciem przemocy, sprawców przemocy w rodzinie oraz sprawców zabójstw, a na koniec omówiono skuteczność programów resocjalizacyjnych.

Rozdział drugi poświęcony jest zagadnieniu gotowości do zadośćuczynienia osób odbywających karę pozbawienia wolności. Dokonano w nim charakterystyki konfliktów, w których uczestniczą osadzeni. Wyznaczono miejsce mediacji wśród metod rozwiązywania konfliktów oraz wskazano rodzaje mediacji, w których mogą uczestniczyć osoby odbywające karę pozbawienia wolności. Następnie omówiono gotowość do zadośćuczynienia, która stanowi potrzebny warunek do udziału w mediacji oraz wybrane uwarunkowania gotowości do zadośćuczynienia.

Założenia metodologiczne badań własnych zaprezentowano w rozdziale trzecim. Przedstawiono w nim uzasadnienie podjęcia badań, cel badań, pytania i hipotezy badawcze oraz zmienne. Opisana została także procedura badawcza, podstawowe założenia programu autorskiego, wykorzystane narzędzia badawcze, dobór grup badanych. Dokonano charakterystyki grup badanych. Przedstawiony został teren i przebieg badań własnych oraz zastosowane analizy statystyczne.

W rozdziale czwartym przedstawiono uzyskane wyniki badań. W kolejnej części dokonano podsumowania wyników oraz przeprowadzono ich dyskusję.

Zwieńczenie pracy stanowi zakończenie, w którym przedstawiono ograniczenia badań własnych, kierunek dalszych eksploracji badawczych oraz wnioski dla praktyki penitencjarnej.

W aneksie zostały zamieszczone scenariusze zrealizowanych zajęć.

słowa kluczowe: zadośćuczynienie, zakład karny, program resocjalizacyjny, mediacja, sprawiedliwość naprawcza

Flora Trójewska